

Đời Cô Lệ

Truyện ngắn của Nguyễn Ngọc Hoa

Nhân đi dự một khóa học ngắn tại Los Angeles ở nam California, chiều thứ Sáu tôi về nhà bạn là Ngân ở lại ngày thứ Bảy rồi sáng Chủ Nhật bay về sớm. Sau một đêm ăn nhậu và tán dóc với bạn bè, sáng thứ Bảy tôi thức dậy trễ. Tôi đi ra nhà bếp thấy Ngân đang pha cà-phê và vợ Ngân là Trinh nấu đồ ăn sáng; nàng đơn đả,

“Mời anh dùng điểm tâm rồi đi đâu nhà tôi đưa đi. Nhưng nói trước, anh mà đi thăm cô bồ cũ nào thì tôi mách chị đó.”

“Em đừng lo,” Ngân cười hi hi, “Bồ bịch của thằng này toàn là bạn cô *Chín dưới đờ* đi bốn chân, vợ nó không thèm ghen đâu!” “*Chín dưới đờ*” nói lái là “chó dưới đình.”

“Tao tính nhờ mày đưa lên Los Angeles thăm anh Bảng,” tôi vờ không nghe thấy lời chọc ghẹo của Ngân.

“Mày gọi điện thoại xem anh ấy có nhà không. Chứ lái xe gần 50 dặm Anh đường kẹt xe như nêm cối mà tới nơi không gặp thì uống công toi.”

Anh Bảng từng là giáo sư trung học có uy tín ở Sài Gòn và thường khuyến khích và chỉ dẫn tôi ngày tôi là sinh viên tập tễnh đi dạy giờ tại các trường trung học tư. Năm 1975, tôi đã gặp lại anh ở trại tạm trú Orote Point trên đảo Guam và trại tỵ nạn Trại Pendleton ở nam California. Tôi gọi đến nhà anh; điện thoại bận phát ra tiếng “tít tít” liên tục. Mười lăm phút sau, tôi gọi lần thứ hai; điện thoại lại bận. Trong hơn hai tiếng đồng hồ, cứ khoảng 15 phút tôi gọi một lần, nhưng điện thoại vẫn bận – cho đến gần hết buổi sáng. Cực chẳng đã tôi quay số “0” (zero) gọi tổng đài; cô điện thoại viên xưng tên công ty điện thoại và hỏi,

“Pacific Bell, thưa ông cần chuyện gì?”

“Trong gần ba tiếng đồng hồ, tôi gọi số (213) 123-4567 mà điện thoại bận liên tục. Đây là một cú gọi khẩn cấp, có thể nào cô ngưng cuộc điện đàm hiện thời và cho tôi xen vào một phút không?” tôi khẩn khoản nhờ.

“Tôi sẽ cố gắng,” cô tỏ ra thông cảm.

Cô điện thoại viên ngắt ngang cuộc nói chuyện của anh Bảng, nói lời yêu cầu của tôi, và đồng thời để tôi và anh Bảng nghe được tiếng của nhau. Anh Bảng đồng ý, chào từ giã một người đàn bà nào đó, và được nối với tôi. Tôi nói vắn tắt,

“Em ở North Dakota xuống và chỉ ở đây ngày hôm nay. Anh có nhà thì em đến thăm.”

“*Ba Hoa* thì lúc nào cũng *welcome*. Hôm nay tôi ở nhà, cậu đến giờ nào cũng được.”

Anh Bảng bắt tay tôi với nụ cười khoan dung, tôi xuýt xoa,

“Em xin lỗi vì đã làm anh bỏ dở cuộc nói chuyện với cô bạn.”

“Không sao! Cô Lệ có lẽ nhỏ hơn cậu một hay hai tuổi, chả phải là bạn tôi. Cả tuần nay, ngày nào cô ấy cũng gọi điện thoại viễn liên từ San Diego lên kể lể cuộc đời *năm chìm bảy nổi sáu lên đênh* cho tôi nghe.”

“Hà hà . . .” tôi bật cười, “Ông giáo sư *ngon lành* của em bây giờ mở văn phòng gỡ rối tơ lòng cho các bà các cô hay sao?”

“Cô ấy muốn nhờ tôi giúp viết cuốn tự truyện. Tôi chưa nhận lời, nhưng thấy chuyện đời của nàng Kiều này rất đáng viết thành tiểu thuyết. Để tôi kể cậu nghe.”

* * *

Lệ là con út của một gia đình nông dân làng Kỳ La gần Đà Nẵng tỉnh Quảng Nam có sáu người con. Cha mẹ Lệ làm lưng cực khổ, sùng đạo Phật, và dạy con cái ở hiền gặp lành và thương yêu nhau. Chiến tranh đã biến làng Kỳ La thành *một cố hai tròng*: Ban ngày lính Quốc gia (“QG”) về làng “bảo vệ an ninh”; ban đêm Việt Cộng (“VC”) xuất hiện, lừa dân làng đi “học tập,” và ấn định công tác chống lại QG.

Năm lên mười, Lệ bị giao nhiệm vụ làm “giao liên” canh chừng lính QG để thông báo cho du kích xã kịp thời trốn thoát. Công tác suôn sẻ mấy năm liền, nhưng chường mặt mãi, Lệ không khỏi bị lính QG nghi ngờ và một ngày nọ đưa về đồn tra vấn. Đã học tập kỹ càng nên trong suốt tuần lễ bị câu lưu, Lệ nhất định nói mình đứng ngoài đường chơi với bạn chứ không biết gì cả. Nhờ anh rể là chồng chị Ba (con thứ nhì trong gia đình) làm cảnh sát ở Đà Nẵng bảo lãnh, Lệ được thả về. Nhưng đó là lúc cuộc đời cô bắt đầu biến thành địa ngục

Đám VC không thể tin rằng Lệ đã không cung khai. Ngay tối hôm đó, họ gọi cô đi họp. Buổi họp “kiểm thảo phê bình” lập tức biến thành “tòa án nhân dân” xử tội “phản động” và “làm gián điệp cho địch” của Lệ, tuyên án tử hình, và giao nhiệm vụ thi hành bản án cho hai du kích xã thường tiếp xúc với cô. Đưa Lệ vào rừng, tên trưởng toán động lòng dâm dục, ra lệnh cho cô bé 13 tuổi cởi quần, và ra tay hãm hiếp. Gần sáng, Lệ bị giải tới giam giữ ở nhà một cảm tình viên VC gần đó. Đêm sau, tên du kích cấp dưới đến một mình, đưa Lệ vào rừng nhưng không giết mà theo chân thương cấp đề cô xuống hãm hiếp, và sau khi thỏa mãn, thả cô đi với điều kiện cô phải ra khỏi làng và không trở về.

Ra Đà Nẵng, Lệ được chị Ba tìm cho một chân giúp việc cho một gia đình năm con, hai vợ chồng đi làm, và ông chồng trên tứ tuần. Cùng lúc với khi ông chủ ló mòi *dê xồm* tìm cách nài ép, Lệ hay tin mẹ đang *chết lên chết xuống* với đám VC ở làng quê. Sau khi Lệ ra đi, VC bắt mẹ cô làm “giao liên” thay thế; bốn bà khác cũng được giao nhiệm vụ tương tự. Một ngày kia, lính QG về làng tảo thanh, mẹ Lệ trông thấy la lên báo tin, nhưng hai tên du kích xã (đã hiếp dâm cô) trốn thoát không kịp bị bắn chết. Thế là năm bà bị xử tội, bốn bà kia bị hành quyết tại chỗ, và mẹ Lệ bị quản thúc tại gia và cấm tiếp xúc với bất cứ ai trong làng. Cô lén về làng thuyết phục mẹ ra đi, và hai mẹ con vào Sài Gòn tha phương cầu thực.

Trong khi hai mẹ con lang thang kiếm việc làm ở đô thành đông đúc náo nhiệt, Lệ bị đau bụng không dứt, ăn vào bao nhiêu mửa ra bấy nhiêu, và được mách tới bệnh viện Bình dân điều trị miễn phí. Bác sĩ tận tâm chữa trị bệnh loét bao tử của Lệ, và các y tá thương tình giúp đỡ hai mẹ con tìm chỗ làm. Họ giới thiệu tới một gia đình thương gia giàu có có hai đứa con nhỏ và cha mẹ bà vợ ở chung trong căn nhà lầu năm tầng. Lệ giúp việc cho vợ chồng ông chủ, và mẹ cô săn sóc ông bà cụ.

Cuộc sống hàng ngày yên ổn, Lệ đem lòng yêu thầm ông chủ đẹp trai, nghiêm nghị, và đối xử hòa nhã với người làm trong nhà. Bà chủ bị bệnh tim không thể gần gũi chồng. Dần dần, ông chủ nhận ra tình ý vụng về của cô người làm và ban đêm lẻn vào phòng cô, và hậu quả là Lệ có thai. Bà chủ biết được gọi mẹ con Lệ ra đuổi việc, bắt phải trở về Đà Nẵng, và hứa sẽ gửi tiền cấp dưỡng hàng tháng cho đến sau khi Lệ sinh nở.

Trở lại Đà Nẵng, mới 16 tuổi, không nhà không cửa, không việc làm, và mang thai, Lệ xin ở nhờ nhà chị Hai (con đầu lòng trong gia đình) và thằng bồ lính Mỹ vũ phu hay đánh đập chị. Năm 1954, chị vừa lấy chồng thì anh này ra bắc tập kết; sau đó chị bỏ làng vào Sài Gòn và năm trước (1964), khi lính Mỹ tham chiến tràn ngập Đà Nẵng, trở về thành phố này đi bán *ba* (bar). Cha Lệ vẫn ở Kỳ La, vốn không bằng lòng với nếp sống của chị Hai, nay biết Lệ chữa hoang, liền từ đưa con út yêu thương. Sau khi Lệ sinh con trai đặt tên Hùng, ông tha thứ cho cô rồi khùng hoảng tinh thần uống a-xít (acid) tự tử.

Để kiếm tiền nuôi mẹ và Hùng, trong hai năm liền, hàng ngày Lệ lặn lội trước cổng căn cứ quân sự Hoa Kỳ gần Đà Nẵng bán chợ đen đồ lưu niệm và đôi khi cần sa cho lính Mỹ. Một hôm, biết Lệ không phải là gái làng chơi, ông *MP* (Military Police hay Quân cảnh Hoa Kỳ) già quen với cô gọi "làm mối" cô với hai anh lính Thủy quân Lục chiến Mỹ trẻ măng muốn nếm mùi đời trước khi về nước; hai người lính đang chờ xe buýt ra phi trường. Ban đầu ông *MP* đưa ra 100 đô la, Lệ không bằng lòng; ông lấy thêm tiền và từ từ nâng giá lên, Lệ vẫn một mực lắc đầu. Nhưng khi tới 400 trăm đô la, một món tiền đủ cho gia đình sống dư dật ít ra là một năm, cô chụp xấp đô la xanh cất vào bọc và chỉ tay vào anh lính thấp hơn, "*You go bum bum*" ("*go bum bum*" là tiếng Anh bời chỉ việc mua dâm). Hai người xuống chiếc hầm trú ẩn làm bằng bao cát gần đó, và sau vài phút lẩn trốn, anh lính xọc xạch không tới nửa phút là xong. Lệ nằm đợi hồi lâu mà không thấy anh lính kia xuống bèn đi lên, ông *MP* cho biết anh ta sợ trẻ chuyển bay và đi rồi.

Lăn lộn trong cảnh đời ngang trái, Lệ tâm niệm phải rời khỏi đất nước chiến tranh khốn khổ. Trong hoàn cảnh của cô, con đường duy nhất là liên hệ tình dục rồi thành hôn với người Mỹ. Ban đầu, một quân nhân Mỹ do bạn chị Hai giới thiệu đưa Lệ vào làm y công ở Dân y viện Đà Nẵng, công việc thực sự đầu tiên của cô. Bệnh viện này có một số nhân viên y tế Hải quân Hoa Kỳ làm việc trong chương trình dân vận của quân đội Hoa Kỳ. Tại đây, Lệ bắt bồ và sống với Red, một anh lính cứu thương Hải quân cô độc không thích giao thiệp với bạn bè. Red chỉ dạy Lệ thay đổi cách ăn mặc và trang điểm cho nhan sắc đẹp đẽ và biểu diễn việc nhà thương đi bán *ba*. Cô nghe lời nghỉ việc, nhưng bỏ Red vì không chịu làm gái nhảy *à-go-go* (nhảy cời trường) như anh ta đòi hỏi.

Trong khi làm việc ở sòng bài Kim Chee House do người Đại Hàn làm chủ, Lệ được Jim là người Mỹ lai Tàu (mẹ Trung hoa) theo đuổi; anh ta là thợ máy dân sự sửa phi cơ trực thăng cho Lục quân Hoa Kỳ. Jim dụ Lệ bỏ việc và thuê nhà sống chung với anh ta. Trong mấy tháng kế tiếp, Lệ cảm thấy cuộc sống "lừa dối" đẹp như một bài thơ. Cho đến khi Jim trở nên ghen tuông, nghi ngờ Lệ có bồ khác, và uống rượu say sưa đánh đập cô. Cuối cùng, sau đêm bị Jim bóp cổ xuýt chết, Lệ đi báo *MP*; Jim bị bắt và trục xuất về nước.

Rồi Lê xoay sở xin làm trong Câu lạc bộ Lính Hải quân Hoa kỳ gần căn cứ Hải quân Mỹ Khê. Một hôm, Lê đợi xe buýt đi làm thì một trung úy Không quân Mỹ rất lịch sự nói tiếng Anh âm Texas nhào tới làm quen. Paul mới đến Đà Nẵng phục vụ nhiệm kỳ đầu tiên trong một đơn vị không tác chiến. Sau vài tháng tình tự ân ái, Lê rủ Paul về sống với cô và được Paul chiều chuộng như bà hoàng. Một thời gian sau, Paul trở giọng than phiền trong khi làm việc ở câu lạc bộ, cô tỏ ra quá lẳng lơ với lính Mỹ. Một buổi sáng, Paul đấm đúối hôn Lê chia tay đi làm rồi đi luôn không trở lại.

Cuối cùng, đầu năm 1969, một cô gái bán *ba* bạn chị Hai giới thiệu Lê với một người Mỹ dân sự già ăn mặc sang trọng rất muốn có bồ người Việt. Ed độc thân và làm giám thị cho công ty xây cất khổng lồ RMK-BRJ, nhà thầu độc nhất của quân đội Hoa kỳ tại Việt nam. Lúc đầu Lê từ chối làm “bạn” với Ed, nhưng ông dai dẳng ngồi xe xích lô đi theo về nhà khiến cô xiêu lòng, “*Chồng già vợ trẻ là tiên trên đời,*” và làm tình với ông. Ed mua thức ăn và đồ dùng mắt tiền trong PX (Post Exchange hay Quân tiếp vụ Hoa kỳ) tặng Lê, tìm mọi cách làm cô vui lòng, và sau cùng cầu hôn và hứa đưa mẹ con cô sang Hoa kỳ sinh sống. Tuy rất ái ngại về sự sai biệt tuổi tác – Ed đã 65 tuổi – cô thiếu nữ chưa tròn 20 đồng ý sống chung với ông. Bốn tháng sau, Lê được bác sĩ cho biết đã có thai và hai ngày sau đó, thành hôn với Ed theo nghi thức hành chánh.

Vài tháng sau ngày Lê sinh cậu bé Tommy, Ed mẫn hạn hợp đồng làm việc và bay về San Diego trước để sửa soạn nhà cửa đón rước vợ con. Tháng Ba năm 1971, Lê đưa hai con Hùng và Tommy sang đoàn tụ với chồng. Thực hiện được ước mơ ra khỏi Việt nam, nhưng Lê không được hạnh phúc lâu. Hai năm sau, Ed qua đời vì bệnh suyễn; Lê thành quả phụ khi chưa tròn 24 tuổi.

Tuổi đời nhỏ hơn tôi, người thiếu phụ này đã trải qua bao nhiêu đảo lộn đất trời. *Đời cô Lê,* truân chiêm có khác chi nàng Kiều của Nguyễn Du?

Nguyễn Ngọc Hoa

Ngày 12 tháng Giêng, 2022